

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΜΝΗΜΟΣΥΝΑ

[Ὁ Κλεάνθης Ν. Τριαντάφυλλος, ὁ γνωστός ὑπὸ τὴν παρωνυμίαν *Ραμπαγάς* ὡς ἰδρυτῆς καὶ συντάκτης τοῦ πρὸ 30ετίας ὁμωνύμου

σατυρικοῦ φύλλου, ὑπῆρξεν ἐνδιαφέρουσα φυσιογνωμία ἐν τῇ νεοελληνικῇ λογοτεχνίᾳ. Λόγιος, ποιητής, εὐθυμογράφος καὶ δημοσιογράφος, ἔδρασε κατ' ἀρχάς ἐν Κων/λεῖ, ὡς συνεργάτης τοῦ «Νεολόγου», τοῦ «Διογένους», τῆς «Σάλπιγγος», τοῦ «Κουδουνάτου» καὶ ἄλλων φύλλων, εἰς τὰ ὁποῖα μὲ τὸ σπινθηροβολοῦν πνεῦμα του, τὴν τόλμην τῶν ἰδεῶν του καὶ τὸ γοητευτικὸν παιγνιδῆδες ἕφος τοῦ λόγου του, ἀπετέλεσεν ὠραίαν ἐκπληξιν καὶ ἀντίθεσιν ἐν μέσῳ τῆς τότε σχολαστικῆς ἀρθρογραφίας τοῦ βυζαντινοῦ τύπου. Ἐκ Κων/λεως, καταδιωχθεὶς ὑπὸ τῆς τουρκικῆς λογοκρισίας, ἐγκατέστη τῷ 1878 ἐν Ἀθήναις, ἐνθα ἴδρυσεν τὸ τὸσον λαοφιλὲς γενόμενον φύλλον «Ὁ Ραμπαγάς», κατ' ἀρχάς μετὰ τοῦ Βλ. Γαβριηλίδου, ὅστις ὁμως ἀποχωρήσας μετὰ μικρὸν ἐξέδωκε τὸ «Μὴ χάνεσαι» καὶ εἶτα τὴν «Ἀκρόπολιν». Οὕτως ὁ *Ραμπαγάς* μετὰ τοῦ *Μὴ χάνεσαι* καὶ τοῦ συγχρόνου τότε *Ἀσμοδαίου* τοῦ Θ. Ἀννίνου ἐγένοντο ἡ πρωτοπορεία τῆς νέας φιλολογικῆς καὶ δημοσιογραφικῆς περιόδου, ἥτις, ἀντὶ τῆς τεως χονδρικομένης σατύρας, εἶχεν εἰσαγάγει τὴν λεπτὴν παραιοὶνὴν χάριν καὶ ἀβρότητα. Ὁ Τριαντάφυλλος, βαθὺς γνώστης τῆς γαλλικῆς γλώσσης καὶ φιλολογίας, πλὴν τῶν πρωτοτύπων ποιημάτων του, μετέφρασεν εἰς λαξευτοὺς στίχους καὶ οὐκ ὀλίγα ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ Παρνασσοῦ, ἐν οἷς καὶ πολλὰ τοῦ Βερανζέρου. Ἐν ἐξ αὐτῶν παραθέτομεν κατωτέρω. Μετὰ ἐνδεκαετῆ δημοσιογραφικὸν βίον πλήρη θριάμβων ἐναλλάξ καὶ διωγμῶν καὶ φυλακίσεων διὰ τὸ ἀκρατον τῶν δημοκρατικῶν του ἀρχῶν, παθῶν διανοητικὴν ὑπερκόπωσιν ἐγένετο αὐτόχειρ τὸν Μάιον τοῦ 1889. Κατήγγοτο δὲ καὶ ἐγεννήθη ἐν Σίφνῳ].

Ο ΘΕΟΥΛΗΣ ΜΑΣ

(Ἐκ τῶν τοῦ Βερανζέρου).

ΜΙΑ μέρα ὁ Θεούλης μας, ἀπὸ εὐγένειά του, ἀνοίγει τὰ οὐράνια ψηλὰ παράθυρά του, μπροβαίνει μιὰ τῇ μύτη του καὶ κατὰ δῶθε σκύδει, ἀπὸ τὸν ὕπνο μαχμουρλῆς τὰ δυό του μάτια τρίβει,

καὶ λέει: «νά μὴ χάθηκεν ἐκεῖν' ἡ σβοῦρα γῆ τους;»
 Μὰ σὲ μιὰν ἄκρη τοῦρανοῦ τῆ βλέπει νὰ μπαλάρη
 καὶ λέει τότε: «'Αλλοὶ τους!

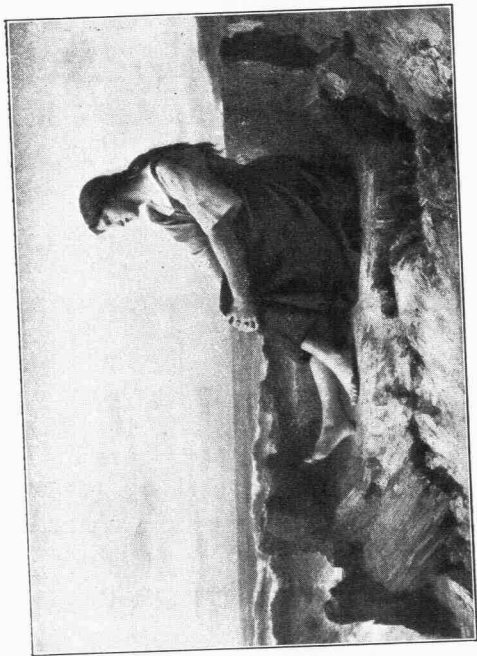
Στὸν κόσμον τους τί γίνεται ἂν παίρνω ἴγὼ χαμπάρι,
 στὴν πίστι μου, μωρὲ παιδιὰ, ὁ διάλογος νὰ με πάρη,
 ὁ διάλογος νὰ με πάρη!»

«'Ασπροι ἢ μαῦροι, παρδαλοί, ψημένοι, παγωμένοι,
 θνητοί, ποῦ εἶστ' ἀπὸ ταμὲ τόσο μικροὶ πλασμένοι
 — φωνάζει, σὰν τὸν δάσκαλο ποῦ τὰ παιδιὰ παιδεύουν —
 λέν, πῶς ἐγὼ σὰς κυβερνῶ!.. βρὲ σεῖς, σὰς κοροϊδεύουν!
 Βλέπετε δόξα κι' ὁ Θεός! καὶ ὑπουργοὺς ἀκόμα
 ἔχω· μ' ἀνίσως ἕνα-δυὸ δὲν διώξ' ἀπ' τὸ κελλάρι
 νὰ φέρω ἄλλο κόμμα,
 νὰ παίρνη, ἀπὸ κάθε τι ποῦ γίνεται, χαμπάρι,
 στὴν πίστι μου, μωρὲ παιδιὰ, ὁ διάλογος νὰ με πάρη,
 ὁ διάλογος νὰ με πάρη!»

«Μὰ δὲν σὰς ἔδωκ' ἀγαθὰ νὰ ζῆτε ἐν εἰρήνῃ,
 κοπέλλες ἔμμορφες, κρασί καθέννας σας νὰ πίνῃ;
 Πῶς! κάτω ἀπ' τὴ μύτη μου, μιᾶς σπιθαμῆς ντζουτζέδες,
 μοῦ βγαίνετε συχνὰ - πυκνὰ γιὰ πόλεμο ἱραντέδες,
 καὶ με βαφτίζετε Θεὸ τῆς μάχης, τοῦ πολέμου,
 Θεό, ποῦ λὲς καὶ γιὰ καυγᾶ κρεμάει τὸ ζουνάρι;
 Ἄν πάλεψα ποτέ μου,
 ἂν ἔχω ἀπὸ πόλεμο, μωρὲ παιδιὰ, χαμπάρι,
 σὰς λέω, μὰ τῆ πίστι μου, ὁ διάλογος νὰ με πάρη,
 ὁ διάλογος νὰ με πάρη!»

«Αὐτοὶ οἱ νάνοι πῶχετε, οἱ χρυσοστολισμένοι,
 ποῦν' σὲ θρονιὰ περήφανα καὶ μαλακὰ χωσμένοι,
 αὐτοὶ ποῦ βασιλεύουνε στὴ μυρμηγκότρυπά σας,
 ποῦ στρίβουν τὸ μουστάκι τους καὶ τρῶνε τὸν παρᾶ σας,
 τί κάνουν; Λένε πῶς ἐγὼ τοὺς κάνω βασιλεῖδες·
 μὰ ἂν ἔτσι νὰ σὰς τυραννοῦν ἐγὼ ἴκαμα τῆ χάρι
 σὲ τέτοιους μασκαράδες,
 πῶς βασιλεύουν ἂν ἐγὼ πῆρα ποτέ χαμπάρι,
 στὴν πίστι μου, μωρὲ παιδιὰ, ὁ διάλογος νὰ με πάρη.
 ὁ διάλογος νὰ με πάρη!»

«Καὶ κάτι νάνοι σας αὐτοῦ, κορακοφορεμένοι,
 ποῦ μῶχουν στὰ λιθάνια τους τῆ μύτη καπνισμένη,
 καὶ μακρὰ σαρακοστή σὰς κάνουν τῆ ζωὴ σας,
 ἢ σταίνουνε τῆ Κόλασι πηγᾶδι στὸ πουγγί σας,

Από την ξένη καλύτερη. Ο ήεμβασμός. (Εγγον Α. Romés)

κι' ὅπου σᾶς ἀφορίζουνε μὲ γλῶσσα σὰν παπούτσι,
 ἂν ἀπ' αὐτὰ ποῦ ψάλλουνε πῆρα ποτέ χαμπάρι,
 ἂν ἔννοιωσα κουκούτσι,
 καὶ ἂν πιστεύω αὐτουνῶν ποτέ τὸ συναξάρι,
 στήν πίστι μου, μωρὲ παιδιά, ὁ διάλογος νά με πάρη,
 ὁ διάλογος νά με πάρη! »

« Ἐτσι ποῦ λέτε, βρέ παιδιά, μὴ τᾶχετε μαζί μου
 ὅσοι ἔχουνε καλὴ καρδιά θὲ νᾶνε οἱ διαλεχτοὶ μου.
 Καὶ μὴ φοβᾶσθε! ρίχτε το, παιδιά μου, ὄξω κι' ὄξω,
 κανένα ἀπ' τὸν παράδεισο, κανένα δὲν θὰ διώξω!
 Γλεντᾶτε! Μά, ἀδῖο σας! Μὲ θέλουνε στὸ σπίτι...
 Ἔπειτ', ἀδέρφια, μυρουδιά φοβᾶμαι μὴ μὲ πάρη

Εἰσαγγελέα μύτη!

Μ' ἀνίσως 'στὸ παράδεισο 'μπῆ τέτοιο σαλιγκάρι,
 μὰ τὸ Θεό, μωρὲ παιδιά, ὁ διάλογος νά με πάρη,
 ὁ διάλογος νά με πάρη! »

† ΚΑ. Ν. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΣ

Ὁ μετ' ὀλίγον... ἐξάδελφος.

Ἡ κυρία. — Ἄκουσε, Μαρούλα! Θέλω νά μοῦ εἰπῆς καθαρά ὅλη τὴν ἀλήθεια! Αὐτὸς ὁ πυροσβέστης, ποῦ μιλοῦσες τώρα στήν αὐλόθυρα, εἶνε ἐξάδελφός σου;

Ἡ Μαρούλα. — Ὅχι ἀκόμα, κυρία...